

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali YERLİKAYA tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aliye TİMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Trafik kazaları hem ülkemizde hem de dünyada can kayıplarına, yaralanmalara, sosyal, psikolojik yıkımlara ve maddi kayıplara neden olan önemli bir sorundur. Can ve mal kayıplarının yanı sıra yaralıların tedavi süreci, kaza sonucu engelli kalanlar bu sorunun bir diğer boyutudur.

Ülkemizde yolcu taşımacılığının yüzde 92,7 karayolu, yüzde 6,3 havayolu, yüzde 0.6 demiryolu ve yüzde 0.38 denizyolu ile gerçekleşmektedir. AB ülkelerinde ise yolcu taşımacılığında karayollarının payı yüzde 79'lar düzeyindedir.

Ulaşımın karayolu ağırlıklı olması, trafik kültürünün gelişmemesi, uygun olmayan araçlarla trafiğe çıkılması, bazı otobüs firmaların şoförlerinin yola yorgun ve uykusuz devam etmesi, kaplama lastik kullanımı, denetimlerin yetersizliği gibi etkenler trafik kazalarına adeta davetiye çıkartmaktadır.

Son 10 yılda yani 2012-2022 yıllarını kapsayan dönemde ülkemizde 1 milyon 931 bin 105 ölümlü ve yaralanmalı kaza meydana gelmiştir. Bu kazalarda 60 bin 821 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir, bu sayı neredeyse küçük bir ilimizin nüfusuna yakındır. Bu kazalarda 3 milyon 116 bin 465 kişi yaralanmıştır. Yaralanmalar nedeniyle engelli kalanlara ilişkin bir veri tutulmadığı görülmektedir.

2012 ve 2022 yıllarına yaşanan kazalarda hayatını kaybedenlere ilişkin veriler karşılaştırıldığında 2012 yılında 3 bin 750 kişi hayatını kaybederken bu sayı 2022 yılında yüzde 39,44 artarak 5 bin 229'a yükselmiştir.

2023 yılının ilk 5 ayında meydana gelen ölümlü ve yaralanmalı trafik kaza sayısı 82 bin 145 olurken bu kazalarda bin 56 vatandaşımız hayatını kaybederken 123 bin 521 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

2001-2018 yıllarına ilişkin olarak yapılan bir çalışmada Avrupa Birliği'nde ölümlü trafik kazaları sayısının son 20 yıl içerisinde yarıya düştüğünü AB içerisinde en yüksek orana sahip ülkelerin ise Doğu Avrupa ülkeleri olduğunu ortaya koyuyor. Türkiye de ölümlü kaza ortalamasıyla listedeki en kötü durumdaki ülkeler arasında yer alıyor.

İstatistikler trafik kazalarının yaz aylarında ve bayram tatillerinde yoğunlaştığını göstermektedir. Sonuç olarak; özellikle her bayram sonrası trafik kazalarında yaşanan acı bilanço büyük üzüntüye, giderilmesi mümkün olmayan sosyal ve psikolojik yıkımlara neden olmaktadır. Yaklaşmakta olan Kurban Bayramında tatil süresinin uzun olması yolcu trafiğini de artıracaktır. Trafik kazalarının önlenmesi, her bayram sonrası kazalar nedeniyle yaşanan acıların tekrar etmemesi için ek önlemler alınması gerektiği ortadadır.

Bu bağlamda;

- 1- Son on yılda yaşanan trafik kazaları, bu kazalar nedeniyle hayatını kaybedenlere ilişkin veriler incelendiğinde, kaza, ölüm ve yaralanma

sayılarında artış olduğu görülmektedir. Trafik kazaları ve sonucunda ortaya çıkan acı tabloyu değiştirmek için hangi etkili ve kalıcı önlemler alınacaktır?

- 2- Trafik kazalarını önlemek için ceza sistemi dışında ne tür caydırıcı önlemler alınacaktır?
- 3- Son on yılda meydana gelen kazalarda 3 milyon 116 bin 465 vatandaşımız yaralanmıştır. Bu kazalar nedeniyle engelli kalanların durumuna ilişkin neden veri tutulmamaktadır? Bu konuda bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?
- 4- 2012 - 2022 döneminde toplam 14 milyon trafik kaza meydana gelmiştir. Yıllar itibariyle bu kazaların neden olduğu maddi kayıp miktarı nedir?
- 5- Uzun bayram tatili nedeniyle trafikte yaşanacak yoğunlukta dikkate alınarak özellikle otobüs firmaları ve şehirlerarası yollarda ek olarak hangi önlemler alınacaktır?
- 6- 2015 - 2023 döneminde yıllar itibariyle, ehliyetine el konulan sürücü sayısı ve el konulma nedenlerine göre dağılımı nedir?
- 7- Trafik kazalarına neden olan unsurlar arasında yol kusurları da sayılmaktadır. 2015 - 2023 döneminde yıllar itibariyle yol kusurları nedeniyle ilgili kurumlar tarafından vatandaşa ödenen tazminat var mıdır? Sayı ve tutarı nedir?
- 8- 9/3/2023 tarih ve 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla ceza puanı silinerek ehliyeti teslim edilen sürücü sayısı nedir? Bu sürücülerden kaç ehliyeti verildikten sonra benzeri bir suç nedeniyle ceza puanı almış ya da ehliyetine el konulmuştur?